

ROTTERDAMSCHER COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het gehele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.
Eenige Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . f 1.—
Iedere regel meer 0.20
Andere Advertentiën per regel 0.20
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL,
bevattende o. a. het Verslag der Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Zaterdag 21 Julij, de Memorie van Beantwoording op het Voorloopig Verslag der Kamer betreffende het Wetsontwerp op de Regterlijke Organisatie, enz.

BERIGT.
Postdirecteuren en Brieven-verschuldigd zijn, worden aangemaand zulks vóór den 23 dezer af te doen, daar anders de Courant niet verder aan hen zal worden toegezonden.
ROTTERDAM 20 Julij 1860.

Het Nationale Belgische Feest.

Negen en twintig jaren zijn heden verlopen sedert Koning Leopold den troon der Zuidelijke gewesten besteg. De loop der gebeurtenissen had de voorspellingen en verwachtingen van Hogendorp en de meest zijner tijdgenooten teleur gesteld; de Zuidelijke en Noordelijke provincies waren niet zamen-gevoerd en een heilzaam geheel, de oude veete was niet gedoofd, alle middelen om de tweespalt te doen bedaren hadden schipbreuk geleden; ten laatste hadden de aangehechte deelen des Rijks op 't wapengeweld van vreemden steunende zich vrijgemaakt en afgescheiden van het oude Koninkrijk.

Langzamerhand is de oude wrok bij ons verdooft, wij egeren ons niet meer aan den vijand staat aan onze Zuidelijke grenzen; onze gezant ontvlugt de Belgische hoofdstad niet meer, als weleer, bij gelegenheid der viering van de Septemberfeesten. Het onzijdig gebitwen huwelijks is verbroken, wij leven nu niettemin als goede buren.

En wij hebben een groot belang bij die goede buurten en er is ons veel aan gelegen dat de nabuur welvarend, gezond en sterk zij. Omgeven door Staten tegen welke geen van beide alleen bestand is, hebben wij over en weer 't grootste belang bij elkaars behoud en krachtvol bestaan; wij zijn door de natuur en den drang der omstandigheden voortdurende bondgenooten, de een kan niet gekrenkt worden of de ander is bedreigd; elke benadeeling van den een is een gevaar voor den ander.

In de tegenwoordige zorgwekkende omstandigheden vooral, is een krachtig België voor ons van het hoogste gewigt. In 't Oosten vertoonen zich de oude wolven aan den staatkundigen gezigtseinder, en wat ons ook van daar komen moge, het licht verwachten wij vóórerst van die zijde niet.

In Italië voert de opstand een regelmatigigen krijg tegen 't eeuwen oude stelsel van overheersching en dwang; de strijd wordt er op leven en dood gevoerd en de revolutie zal zegevieren en Italië vrijmaken, of het bevrijde gedeelte zal weder in de oude ketenen geklonken worden.

Aan den Rijn rusten de beide groote Mogendheden zich toe, de eene om hare zoogenaamde natuurlijke grenzen te bekriegen, de andere om haar verkregen grondgebied te beschermen en diezelfde grenzen te dekken. In Polen, Hongarije, Sleeswijk-Holstein, Ierland, overal schier smeult het vuur steeds onder de asch en een windvlaag kan de vlam doen uitslaan. Waar wij de oogen wenden liggen de kiemen van beroerten die zoovele aabedelingen kunnen worden tot een lang verwachten en gevreesden algemeenen oorlog. Sedert jaren hebben wij den Franschen Keizer bij alle gelegenheden als vredelievende betuigingen herhalen en sedert jaren tevens zien wij zijne ligtingen van krijgsvolk en uitrustingen van oorlogstuig ter zee en te land plaats hebben op eene schaal die den staat van vrede verreweg te buiten gaat. En wat meer reden nog tot bekommring geeft dan de persoonlijke eerzucht des Keizers; wij zien telkens 't Wetgevend Ligchaam daar te Lande met bijna eenparige stemmen de gelden toestaan die den voet van oorlog moeten besteedigen. Kan het bij iemand geloof vinden dat Frankrijk tot eigen verdediging alleen de 600,000 soldaten noodig heeft, waarop, blijkens de laatste beraadslagingen, het staande leger wordt gebragt?

Wie 't gelooven moge, de Engelsche Staatslieden zeker niet, die met inspanning der uiterste krachten de kust, de vloot en de bevolking trachten op te voeren tot een trap van weerbaarheid en krijgshaftig-

heid, die langen tijd in dat gezegend Land een overbodige voorzorg werd geacht. Engeland bereidt zich gestadig en krachtig voor op den grooten strijd om de heerschappij ter zee en zoo het ooit den Franschen adelaar gelukken mogt, 'tgeen de Hemel verhoede, den Britschen luipaard den drietand te ontwingen, voorwaar! hij zal niet zonder slag of stoot worden overgegeven.

Die groote strijd, hij nadert met elken dag: of hij aan Rijn of Donau, aan de Dardanellen of 't Kanaal zal losbranden, is voor niemand te voorzien, maar zooveel schijnt uit den geheelen loop der wereldgebeurtenissen ten hoogste waarschijnlijk dat eerlang het onweder zal losbarsten dat sedert jaren aan den staatkundigen hemel breeit.

Is het uur van strijden gekomen, dan voorzeker zal de oorlogstoorts ook aan de boorden van den Rijn en de Fransch Belgische grenzen gezaaid worden. dan is België onze vrendgenoot en onze voormuur, Hoe hechter dat bolwerk, Hoe meer zekerheid voor 't behoud onzer vrijheid.

België tomt door de geestdriftige wijze waarop het zich in 't tegenwoordig gevaarvol tijdsgewricht om den troon van zijn Koning schaart, en zijn liefde en gehechtheid uit voor zijn vrije instellingen, dat het, als het uur van strijden slaat, ook op 't slagveld zal weten te kampen voor die schoone en vrije staatsinstelling die het in 't leven riep in tijden van beroering en ontwikkelde en volmaakte in den vrede. Het is een groot en treffend schouwspel te zien hoe in de ure des gevaars, terwijl een groot en magtig dwingeland aan de grenzen zich meer en meer dreigende vertoont en 't deel van den sluier oplicht die zijn verachtige plannen bedekt, een huta naar deper- volk, opgekweekt in de vrijheid, ontwikkeld en groot geworden bij de handtering van een echt vrijzinnig constitutieel stelsel, dat de bewondering van Europa wegdraagt, zijn gehechtheid toont aan zijn zelfgekozen regerend stamhuis, dat steeds vooraan was op de baan van vooruitgang, zijn liefde voor dat gezegend stelsel, onder welks vruchtbare en weldadige werking het een zoo groote mate van voorspoed mogt genieten, waaronder het nog pas weinige dagen geleden een sprong deed op den weg der administratieve hervorming, die het bij alle Landen van Europa verre vooruurt.

Op den huidige verjaardag van Leopolds troonbestijging heeft de Belgische Moniteur reeds verkondigd dat een der grootste hervormingen in het gemeentelijk belastingstelsel is tot stand gebragt: de binnenlandsche tollinien zijn gevallen, de gemeente-accijnsen zijn te niet gedaan. Een treffend bewijs tegen het beweren der vijanden van de vrijheid, dat het constitutioneel stelsel slechts afbreekt en tegenhoudt, niet opbouwt en vooruitbrengt. België heeft er meerdere te toonen. Het was 't eerste land dat een behoorlijk net van spoorwegen tot stand bragt, om van andere reusachtige openbare werken niet te gewagen.

België mag dan trotsch zijn op de schoone vruchten van zijn nog kortstondig vrij bestaan; het heeft reden zijn instellingen lief te hebben en den vreemdeling te wantrouwen en te haten, die onder schoone voorspiegelingen van voordeelen het tot zich tracht te lokken en van begeerte brandt om het aan zich te trekken. Wij brengen hulde aan de krachtige wijze waarop de vaderlandsliefde der burgers de eerzuchtige plannen van den grooten despoot terugwijst. Zij is een waarborg ook voor Nederland.

Maar zullen wij de Belgen alleen toejuichen? Konden wij ook niet van hen leeren en navolgen?

BUITENLAND.
ENGELAND.
LONDEN 20 Julij. — Lord Derby vestigde gisteren de aandacht van het Hoogerhuis op de wijze van behandeling der zaken in het Parlement. Het Lagerhuis, zeide hij, had eene zoo groote menigte wetsontwerpen te overwegen, dat het, uit hoofde der ver gevorderde Zitting, onmogelijk zijn zal die allen af te handelen, terwijl nog geen enkel dier wetsontwerpen welke door het Hoogerhuis aan dat der gemeenten toegezonden zijn aldaar in committé behandeld is. Het eonig hem raadzaam voorkomend hulpmiddel tegen een zoodanigen staat van zaken was dat voortaan eene prorogatie der Zitting als niets meer dan eene verdediging zou worden aangemerkt, zoodat zoodanige ontwerpen van welke, uit hoofde der ver gevorderde Zitting, alleen de eerste en tweede lezing had plaats gehad, in de volgende als tot gelijke hoogte gevorderd zouden kunnen worden beschouwd alsof het Parlement verdaagd in stede van geprorogeed ware geweest. Lord Granville ontkende het onaangename van den stand der zaken niet, maar kende voor het oogenblik geen zekend middel daartegen. Het beste ware mogelijk

nog het benoemen eener gemengde commissie uit de beide Huizen, om de zaak te onderzoeken. Gedurende de tegenwoordige Zitting zou zulks den Minister nogtans niet wenschelijk toeschijnen, omdat een gedeelte van het Lagerhuis een gevoel van bitterheid jegens dat der Lords aan den dag legt; hetwelk voor eene hartelijke samenwerking ongunstig zou kunnen wezen. Lord Derby trok daarop zijne motie in.

Eergisteren werd bij den eersten minister lord Palmerston weder een Kabinetraad gehouden. Lord Elphinstone, die onlangs uit Bombay, waar hij het ambt van Gouverneur bekleedde, in Engeland terugkeerde, overleed hier heden, in den ouderdom van 53 jaren. Hij was de dertiende Schotse pair van dien naam, en men zal zich herinneren hoe het Parlement, na het dempen van den opstand in Indië, tot loon voor de door hem bewezen uitstekende diensten, hem openlijk dank wijdde, terwijl de Koningin hem, ter zelfder gelegenheid, het grootkruis der militaire Bath-orde schonk en hem tot baron des Vereenigden Koninkrijks verhief. Vroeger was hij Gouverneur van Madras geweest.

De verschillende afdelingen van het statistiek Congres gingen eergisteren tot de benoeming harer voorzitters en ondervoorzitters over. Tot buitenlandsch ondervoorzitter der afdeling voor gezondheidsstatistiek werd dr. Baumhauer, en tot buitenlandsch ondervoorzitter van die voor handelsstatistiek de hoogleraar Ackersdijk, beide uit Nederland, gekozen. Des namiddags werd eene algemeene zitting gehouden, in welke eenige der buitenlandsche afgevaardigden mededeelingen aangaande de statistiek hunner Landen deden.

Eene aankondiging in een der dagbladen van Belfast zegt dat Victor Hugo, „de groote Fransche balling, dichter en redenaar,” voornemens was eergisteren aldaar eene redevoering te houden, die Garibaldi en Sielliù tot onderwerp hebben zou, en dat de opbrengst ten behoeve van het fonds strekken moest, hetwelk in genoemde stad voor de bevrijding van Italië verzameld wordt.

Uit Gijón in Spanje is de volgende telegramme depeche van een der heeren ontvangen die uit Engeland derwaarts gegaan waren om de totale zilvermunt van 18 dezer waar te nemen: „De uitkomst heeft volkomen aan de verwachting beantwoord. Wij hebben twee photographien van roode vlammen, waaruit blijkt dat zij tot de zon behooren, en talrijke photographien van andere phasen.”

Met de stoombooten de Melita en de New-York zijn Noord-Amerikaansche berigten tot 7 dezer ontvangen. De democratische Staatsovereenkomst te New-York heeft 35 kandidaten tot ondersteuning der verkiezing van Breckenridge en Lane benoemd. Kapitein Hall en de officieren van de Great Eastern zijn door de eigenaars van de New-York Illustrated News feestelijk onthaald. Ten gevolge van den hoogen prijs der toegangsbiljetten is het aantal der bezigtigers van dat reuzenschip zeer gering geweest. Te New-Orleans is de zaak van het opbrengen der twee stoombooten van Miramon, de Marquez en de Habana, door den regter in den zin beslist dat die schepen geene wettige prijzen zijn en teruggegeven moesten worden; de eisch om schadeloosstelling is daarop ingetrokken. Tijdingen uit Buenos-Ayres zeggen dat de gele koorts in al de havens van Brazilië heerschte.

Ken Iersch goudlever, O'Neill genaamd, heeft in Australië eene gewichtige ontdekking gedaan, door in het zwarte zand in het district Oven inlandsche diamanten te vinden. Ter zelfder plaatse waren vroeger reeds robijnen en andere zeer kleine edele steenen gevonden.

FRANKRIJK.
PARIJS 20 Julij.
(Particuliere Correspondentie.)

De nota in den Moniteur van heden morgen, waarbij het voorstel der Regering aan de andere Mogendheden en aan de Porte, tot het nemen van gemeenschappelijke maatregelen ten aanzien van de gebeurtenissen in Syrië, wordt aangekondigd, heeft hier groote verwondering gebaad. Men heeft daaruit meenen op te maken dat Frankrijk weigerde het initiatief te nemen en dat het zich zou bepalen tot het provoceren van een gemeenschappelijk handelen. Ook heeft men vrij openlijk gezegd dat Frankrijk hierin eene zeer gewichtige concessie deed aan Engeland, hetwelk zich vijandig toont tegen elke interventie, dat zich in geen deele bewogen gevoelt door den moord der Christenen, een moord, te midden van welken zijne vertegenwoordigers zijn gespaard. Men vergeleek die nota met de woorden van den Constitutionnel van heden morgen:

„De brief des Sultans aan den Keizer komt ons voor de zending eener divisie landingstroepen naar de kusten van Syrië niet te moeten doen uitstellen. Volgens geruchten, die eenigen grond van waarheid schijnen te verkrijgen, zou een gedeelte van die troepen uit het kamp van Sathonay en het overige uit Afrika worden genomen; ook de infanterie der marine zou een contingent verschaffen.”

Ziehier wat, wanneer ik mijne bijzondere berigten gelooven mag, de wezenlijke toestand zou zijn. De zending van 10,000 man, onder bevel van den generaal Trochu, is een plan dat geopperd was door het oorlogzuchtige gedeelte van de omgeving des Keizers, maar het rustte op geen bepaalden grond. Ondanks den aandrang, die zich rondom hem openbaart, wil de Keizer den schijn niet op zich laden van toe te geven aan eene eerste weglepende beweging; bovenal wil hij in de oogen van Europa de rol niet op zich nemen van hersteller der algemeene grieven. Hij zal dus voor het oogenblik weigeren het initiatief eener expeditie te nemen. Hij zal verklaren dat de Sultan vrij moet blijven om de herstelling der rust in zijne Staten te beproeven en dat het aan Europa staat hem

in deze taak behulpzaam te zijn. Maar in den geheimen raad des Keizers zou besloten zijn om, wanneer de Porte magtelooz bleek tot het aanvaarden van de voorwaarden en nieuwe moordtooneelen plaats goopen — hetgeen wel niet kan uitblijven — Frankrijk alleen het initiatief te doen nemen van krachtige maatregelen. Het zou dan geen 10,000 man, maar een korps van 30,000 man zijn, dat Frankrijk zond, voorzien van alles wat noodig is om een etablissement te grondvesten. Hoe minder men de Fransche Regering in den aanvang handelend zal zien optreden, des te meer moet men er op bedacht zijn dat het zich voorbereidt om zijne uitgestrekte plannen te verwezenlijken.

Men zegt reeds dat de Keizer het oog heeft gelegd op Abd-el-Kader, van wien hij een magtig bondgenoot in Syrië zou maken. De Moniteur deelt heden een uittreksel uit zijne particuliere correspondentie mede: „Terwijl de Regering zich tot eene onverklaarbare werkeloosheid bepaalt, houdt de Emir (gij ziet dat de Moniteur hem zijn ouden titel van Emir doet behouden) Abd-el-Kader niet op bij de alméras, notabelen en de bevelhebbers der verschillende kwartieren moeite aan te wenden om de onheilen te voorkomen, waardoor de Christenen bedreigd worden. Door zijne houding, zijne energie, zijne welsprekende taal, kan men zeggen dat de Emir reeds tweemaal de stad gered heeft, want reeds tweemaal zou eene beweging zijn losgebarsten en is hij er in geslaagd haar te doen afspringen. Zijne handelingen in deze kritieke omstandigheden zijn bewonderenswaardig geweest. Nacht en dag houdt hij niet op te waken voor de algemeene veiligheid en de doorgaandste blijken te geven van persoonlijke zelfopoffering en verkleefdheid aan de zaak, welker verdediging hij zoo grootmoedig op zich heeft genomen.” Zou er hier geen kiem liggen van een Rijk voor Abd-el-Kader op het grondgebied dat zich van Beyruth tot aan de Roode Zee uitstrekt?

De officiële reactie ten gunste van den Koning van Napels blijft voortduren. La Patrie zegt eiken avond de berigten op die in het voordeel van Frans II luiden. De Constitutionnel verklaart heden morgen dat Napels volkomen rustig is. „De vaste en loyale houding van den Koning, zegt het blad, heeft een uitmuntenden invloed op de bevolking uitgeoefend. De grootste moeijelijkheid, die zich na den terugkeer tot de constitutionnele instellingen in de Napolitaansche Staten heeft opengebaard, is het wantrouwen, het diepe wantrouwen, dat echter nauwelijks wordt wanneer men zich herinnert de reactie van 1799, 1820 en 1848 volgden.” Dit gevoel van wantrouwen kan niet anders dan op afdoende wijze zijn verminderd door de waarlijk edele houding van Frans II op den dag van 15 dezer, en uit dit oogpunt kan men niet anders dan daaraan een groot gewigt toekennen.”

Zoo zijn dus de bordjes geheel verhangen; onze officieuse bladen verlaten nogmaals de vaan der revolutie, welke zij trouwens alleen op officieel bevel gediend hadden.

Garibaldi is wel stellig van Palermo vertrokken om zich bij den generaal Medici te voegen. Maar men weet nog niet of hij Messina zal aanstatten, dan wel zich op een of ander punt der Napolitaansche kust rigten.

Morgen wordt de zitting van ons Wetgevend Ligchaam gesloten. Eenige wetten van lokaal belang, die niet afgehandeld zijn kunnen worden, zijn tot de volgende zitting verdaagd.

Het hof van cassatie heeft gisteren een vonnis van het Keizerlijke Hof vernietigd, uitgesproken tegen het blad la Gironde. De zant van dat blad was twee malen op denzelfden dag veroordeeld geworden tot eene boete van 500 francs en het hof had de beide straffen in één vonnis vereenigd. Het hof van cassatie heeft vijf middelen van cassatie toegelaten; het heeft zich bepaald tot dit eene: het artikel van de wet dat de zamenvoeging der straffen verbiedt, is ook toepasselijk op drukpers-delicten.

Sid Elhadj-Idris, Sid Elbernoussy en Caid Abdeleader, buitengewone ambassadeurs van den Keizer van Marokko, die gisteren het diplomatiek diner hadden bijgewoond door den heer Thouvenel ter hunner eere gegeven, zijn gisteren de Keizerlijke drukkerij komen bezoeken. De directeur, de heer St. Georges, heeft hen met veel voorkomendheid ontvangen. Hij heeft in hunne tegenwoordigheid een Arabisch dichtstuk doen drukken, van hetwelk Elhadj-Idris de maker is en dat onmiddellijk door den tolk Scheffer is vertaald. De ambassadeurs hebben hunne hooge tevredenheid te kennen gegeven.

De inschrijving voor de Romeinsche leening, welke den 15 Julij gesloten moest worden, is voor waarschijnlijk onbepaalden tijd verlengd. Deze verlenging bewijst dat er geene bijzonder groote stortingen hebben plaats gehad, ondanks de mandementen der bisschoppen.

De Academie française heeft als onderwerp voor den jaarlijkschen wedstrijd der poëzy gekozen: *De landengte van Suez*. Een zeker aantal leden der akademie, verschrikt door het politieke karakter van het onderwerp, bragten velerlei bedenkingen in. De heer Pongerville drong er echter op aan en behaalde ten slotte de overwinning. Aanstaaenden vrijdag wordt bij het geregtshof de behandeling aangevangen der zaak Fontana, de juwelier van het Palais Royal, wien door Engelsche dieven voor 250,000 francs aan diamanten werd onttolen.

Naschrift. De tijdingen uit Syrië blijven nog steeds even ernstig. Men was te Beyruth zeer ongerust over het lot van 45,000 Christenen, die in het zuiden van Kea-Rouan door een aanzienlijk getal Drusen en Mutualis waren omsingeld. De heer de la Roncière le Noury heeft boden afgevaardigd naar Koukfeya, waar zich het opperhoofd der Drusen ophield om dezen van zijne plannen af te houden. De heer Outrey, consul van Frankrijk te Damascus, was den

Cavendish en 31 vts. Negrohead, en van Manzanilla per Theodora Josina 225 h.

Bij inschrijving aan de markt den 24sten e.k. 41 p. M/S B Java, 26 p. MALANG Java en den 27sten 268 p. dito KAWI.

METALEN. Schotsch IJzer vast 52/3. 50 ton Zink zijn verkocht tot £ 20.5/.

Oostenr. tot minder prijs afgegeven. Overigens weinig verandering. Het Comité der Effecten-handelaren, H. A. MARCELIS, Secretaris.

THEE. Uit de eerste hand verkocht 23 koopen China Congo n. 102 en 18 koopen dito n. 104, merk Sea Nymph, tot geheime prijzen.

GRANEN enz. Tarwe, 160 @ Oude Witbonte Poolische f 385. Rogge, 145 @ Libau f 199 2/m., f 200 3/m., 146 @ Courche f 200 2/m., te Delfshaven.

LIVERPOOL 20 Juli. KATOEN. Omzet dezer week 61,650 b., waarvan 4040 op speculatie en 18,400 b. voor uitvoer.

Table with columns: Land, Obligations, and percentages. Includes entries for Nederl., Belgie, Spanje, Portugal, Rusland, Griekenland, Oostenr., Pruisen, Mexico, and Illinois.

KOFFIJ. Heden zijn de prijzen geweest f 19 a f 25; ter markt verkocht 103 stapels, wegende 35,124 Ned. @.

GRANEN enz. De handel aan onze markt had heden al bijzonder weinig te beteekenen; zeer beperkte aanbiedingen nog minder vraag.

HAMBURG 20 Juli. KOFFIJ overvloedig; verkocht 80,000 @ Portorico tot 7 1/2 sch. en 1000 z. Laguayra tot 6 sch.

Table titled 'Beursberigten. ROTTERDAM 21 Juli.' with columns: Land, Obligations, and percentages. Includes entries for Nederl., Spanje, Portugal, Rusland, Oostenr., and others.

Scheepstijdingen.

Brouwerah. Aangek. 21 juli Benth, Perrian, Liverpool. Mary, Jones, dito. Charles Olsen, Pentewan.

Baltimore Zeikl. 3 juli Gustav, Nienaber, Rotterdam. Rose Standish, Huthings, dito.

Alida, Dallinga, Maroim n. Landscrona. 19 Cornelia Wilhelmina, Hoeksma, Kroonstad.

Gepraaid 2 juni, op 50 NB. en 200 WL. Westkapelle, Cruceq, van Cardiff naar Singapore.

Advertentiën.

Heden overled, in den ouderdom van 76 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer JAN KERSTEN.

DIRECTEUREN van de Maatschappij van Assurantie, Discontering en Belegging der Stad Rotterdam hebben tegen den 1 Augustus

UITDEELING van Zeven en Dertig Gulden en Vijftig Cents over iedere Actie, zullende tot betaling van dien worden gevaceerd van den 1 Augustus

Glas, Porselein en Aardewerk.

H. R. TEUBNER, Firma J. GLANS & Co., Vischsteeg, 2, n. 102. OPRUIMING, op WOENSDAG, DONDERDAG, VRIJDAG en ZATURDAG.

De HOUDERS

van de CONNOSSEMENTEN aan Order over GOEDEREN, alhier angebragt als volgt per: Venus, Kapitein B. Bruan, van Livorno.

in het verslag oneigenaardig genoemd wordt *mutuel* appél.

§ 3. De omstandigheid, dat de instelling van regtbanken van koophandel slechts enkele verdedigers bij de beoordeeling van dit wetsvoorstel heeft gevonden, en dat die verdediging bovendien minder gegrond was op het afzonderlijk bestaan der collegien, dan op de bespiedde afbreuening van zaken, levert een nieuw bewijs, dat die instelling hoe langer hoe meer haar crediet verliest.

Harerzijds zal de Regering zooveel mogelijk bespoediging der procesvoering in handelszaken, voor zooverre die thans ontbreekt, trachten te verbinden aan waarborg voor goede rechtspraak; doch de daartoe betrekkelijke voorstellen kunnen eerst in aanmerking komen bij de voortgenomen herziening van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, waartoe de noodige voordragt zal worden aangeboden nadat dit ontwerp tot wet zal zijn verheven.

§ 4. Het komt de Regering voor dat zij, die deze voordragt beschouwen als wijziging brengende in het karakter des kantongeregten volgens de bestaande wet, den Kantongeregt nóg steeds een karakter toekennen dat hij niet bezit. Reeds bij de Memorie van Toelichting werd herinnerd, dat de kantongeregt, naar de bestaande wet, niet is de verdediger der vroegere Franche organisatie, de *commissaire* van partijen, met een *patriarchale* rechtsmacht bekleed, aan vormen en regelen van regtsvordering weinig gebonden.

Het is dus alleen uitbreiding van de rechtsmacht des kantongeregten, met behoud van het karakter dat hij thans heeft, wat bij het wetsvoorstel wordt beoogd, en de Regering blijft die uitbreiding, die ook zij als den uitnemendsten tred op die baan wil beschouwd hebben, wenschelijk achten.

Met eenige bevreemding heeft de Regering opgemerkt, dat bij sommigen de meening is ontstaan als zou deze voordragt eene eigenaardige soort van pleitbezorger bij de kantongeregten aanmoedigen. Dit voornemen straakt uit geene der voorgestelde bepalingen door. De regeling van de vertegenwoordiging van partijen bij de kantongeregten moet het onderwerp van gezette overweging worden bij de herziening van het wetboek van burgerlijke regtsvordering, en daarbij zal men, in stede van de bedoelde soort van pleitbezorger aan te moedigen, integendeel moeten nagaan naar de middelen om de rechtspraak bij de kantongeregten te verbeteren.

De bezwaren tegen de bevoegdheid des kantongeregten in strafzaken geopperd, schijnen de herinnering niet overbodig te maken, dat de wet van 29 juni 1864 (Staatsblad n. 103) die bevoegdheid reeds in denzelfden geest heeft geregeld, zoodat voor de strafregtspleging de magt des kantongeregten niet grooter wordt dan zij reeds is. De werking dier wet geeft geene aanleiding om op het gebied dier competentie, die zich daarenboven aanbeveelt, met het oog op den aard der misdrijven in de uitbreiding begrepen, een stap achterwaarts te doen.

Legaalange aanstelling eindelijk berust bij den kantongeregt op dezelfde beginselen, waarop zij berust ten aanzien van andere regters. Is zij een waarborg voor onafhankelijkheid en onpartijdigheid bij dezen, dan is die waarborg voor den laagsten stap van jurisdictie niet minder noodig. Aanstelling tot *wederopzegging* zoude allen waarborg wegnemen; een regter, die elken dag kan worden ontslagen, is zeer zeker nog minder onafhankelijk dan hij, die ten minste voor een bepaalden tijd is aangesteld.

§ 5. Het ligt in den aard der zaak dat de invoering dezer wet eerst plaats kan hebben na tot stand gebrachte geheele of gedeeltelijke herziening der Wetboeken van Burgerlijke Regtsvordering en van Strafvordering. De Regering zou gaarne zien, dat die invoering niet te lang verschoven bleef. Zij is daarom harerzijds bereid, aan de herziening dier wetboeken den meesten spoed bij te zetten. Zal echter — gelijk wenschelijk is — die herziening niet alleen de wijzigingen betreffen, die het noodzakelijk gevolg zijn van de nieuwe regterlijke inrigting, maar ook noodige veranderingen, met die inrigting in geen noodzakelijk verband staande, dan kan de vrees niet geheel onderdrukt worden, dat het uitstel van de invoering dezer wet wellicht langer kan duren dan wenschelijk is. Het maakt daarom een punt van overweging uit, of niet de herziening zich vooreerst zou moeten beperken tot het openen der gelegenheid om de hier voorgestelde wet in te voeren, ten einde daarna de verdere herziening te doen volgen, waarvan de voorbereiding — de Regering geeft daarvan de plegtige verzekering — harerzijds inmiddels geene vertraging zal ondergaan.

§ 6. Een gewichtig beginsel dezer wetsvoordragt wordt bij deze paragraaf aangevoerd: het appél in strafzaken. Eenstemmigheid omtrent dit punt kon ook nu niet worden verwacht; maar de Regering heeft uit de verklaring der Commissie van Rapporteurs met genoegen vernomen, dat het voorgestelde beginsel, dat zij als een levensbeginsel beschouwt van de strafregtspleging, meer goed- dan afkeuring heeft gevonden. Dat de geachte steller der Nota zich daarmede niet kan verenigen, was met voldoende zekerheid te voorspellen; en de Regering gaat hier over, de beginselen van die Nota, omtrent dit punt, te wederleggen.

§ 7. Een aantal leden had, volgens het verslag, ernstige bezwaren tegen de voorgestelde uitbreiding van competentie der regtbanken in strafzaken, die nu ook kennis zouden nemen van zaken, waarbij *eer en leven* op het spel staan. Men gaat dus hierbij wederom uit van de stelling, dat deze zaken meer waarborgen eischen dan die waarbij evenzeer *eer* (al is het niet in den zin van het veroordeeld strafstelsel, dat *wettelijke infamie* medebrengt) en *vrijheid* zijn gemeoid. Die stelling, in de Memorie van Toelichting reeds bestreden en die juist met dat veroordeeld strafstelsel samenhangt, blijft de Regering ten eenen male onhoudbaar achten, op de gronden, bij § 2 dier memorie ontwikkeld.

§ 8. Omtrent de geldelijke uitkomsten dezer voordragt is de klagte gerezen, dat bezuiniging thans geheel uit het oog zou zijn verloren, en is daarbij gewezen op de gewone uitgaaf, die de inrigting jaarlijks zoude vereischen, op de wachtgelden en op de vermeerdering van geregtskosten, die uit het stelsel der voordragt zoude voortvloeijen bij de dubbele behandeling van schier alle strafzaken.

De Regering mag echter vooropzetten dat bezuiniging sedert lang, zelfs in de schatting der Kamer heeft opgehouden een bestanddeel der herziening van de regterlijke inrigting te zijn.

Daarenboven is de voorstelling en waardering der geldelijke uitkomsten in het verslag niet juist. Al de liggende en in het algemeen moet worden opgemerkt, dat volgens de bijlaag A van de Memorie van Toelichting de kosten van het personeel der regterlijke magt bedragen:

naar de voorgestelde organisatie.....	1,182,900
naar de bestaande.....	1,098,300

Het verschil bedraagt 84,600

De nieuwe organisatie zij dus 84,600 meer kunnen kosten dan de thans bestaande, maar het laat zich moeijelijk verklaren hoe de kosten der regterlijke

magt volgens het tegenwoordig ontwerp, gelijk in het verslag beweerd is, met een bedrag van *anderhalve ton gouds* kunnen stijgen.

Drie hoofdpunten zijn voorts bij deze paragraaf meer opzettelijk behandeld.

a. De voorgestelde tractementsverhooging der griffiers bij de vier laagste klassen der kantongeregten.

Het kan niet worden toegegeven, dat vermeerdering van f 50 op tractementen van f 450, f 400 en f 350 voor de titularissen weinig of niets beteekent. Voor de 5de klasse is bovendien de vermeerdering niet f 50, maar f 100.

b. De bezoldiging van vaste ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de kantongeregten.

De Regering kan geenerlei grond vinden voor de vrees dat de instelling van zoodanige ambtenaren aanleiding zou kunnen geven tot te ver gaarne inmenging, tot vexatien en bespieding. In elk stelsel zal de politie (en voor een deel ook de gemeentepolitie) de overtredingen moeten constateren waarvan de kantongeregt kennis neemt, en overdreven ambtsijver, zoolwel van de beambten van politie, als van de ambtenaren van het openbaar ministerie bij de kantongeregten, zal getemperd worden door het toezigt der hoogere ambtenaren (zie art. 9). Hetgeen men wensch in de plaats van de hier voorgestelde regeling is niet wel aannemelijk.

Opdragt der waarneming van het openbaar ministerie bij de kantongeregten aan de substituut-officiëren bij de regtbanken heeft reeds afdoende bestrijding gevonden in het Voorloopig Verslag van 1855-1856, bladz. 15, op art. 5. Grondige en spoedige behandeling van zaken is niet te verwachten, wanneer de substituut-officiëren genoodzaakt zal zijn, de verschillende kantons van soms vrij uitgestrekte arrondissementen bij gebrekkige middelen van gemeenschap door te reizen.

Even onraadzaam komt opheffing voor van het verbod in de gemeentewet, dat de burgemeester met de waarneming belast kunne worden. Het verbod is gegrond op de, ook door de ondervinding gestaafde, onverenigbaarheid dier betrekkingen, en de opheffing daarvan zou een terugkeer zijn tot een genootzaam algemeen afgekeurd stelsel.

De regeling der zaak uit te stellen tot die der Rijkspolitie, ten einde haar daarmede in verband te brengen, is geheel onnoodig, omdat art. 4 daartoe de meest mogelijke ruimte laat. Dat verband toch zou alleen kunnen bestaan in opnemng in die regeling van een kantonnaal ambtenaar van Rijkspolitie, die tevens ambtenaar van het openbaar ministerie bij het kantongeregt zou zijn. Zulke eene regeling is met art. 4 volkomen bestaanbaar.

c. De voorgestelde verhooging berust in het algemeen op de erkende geringheid van de bezoldiging der lagere regtbanken. Wenschelijk ware het met sommige leden te achten verder te kunnen gaan, maar reeds nu is geklaagd over het te hoog eindeijfer. Overigens erkent de Regering dat het gebrekkige van het personeel van regterlijke collegien niet altijd is te wijten aan een te karig tractement, en de Minister verklaart gaarne dat het steeds zijn streven zal zijn, kunde en geschiktheid tot rigtsoer te nemen bij het doen van voordragten aan den Koning van regterlijke ambtenaren.

§ 9. Het kan niet worden toegegeven dat in deze voordragt onvolledigheid zou bestaan, omdat daarbij niet is geregeld het verband tusschen de militaire en schutterlijke regtspleging en het toezigt van den Hoogen Raad, alsmede de wijze van beslissing der zoodaanaamde conflicten van attributie.

Het eerste onderwerp is een bestanddeel der inrigting van het militaire en schutterlijke regtswezen. Deze wet betreft alleen het *burgerlijke* regtswezen, gelijk dan ook het vijfde additionele artikel der Grondwet alleen de inrigting van het *burgerlijke* regtswezen bedoelt.

Wat aangaat de conflicten, ook de Regering is overtuigd van de noodzakelijkheid dat spoedig de wet wordt vastgesteld, bedoeld bij het tweede lid van art. 150 der Grondwet. Regeling van het onderwerp bij deze wet zou in aanmerking kunnen komen bij aannemng van het beginsel, dat de regterlijke magt de geschillen beslist die tusschen haar en de administratieve magt ontstaan. Al laat nu ook de aangehaalde bepaling der Grondwet vrijheid van regeling, regeling op dat beginsel gegrond schijnt niet wenschelijk, en oplossing van het vraagstuk bij eene afzonderlijke wet meer geraden. Het ontwerp van zoodanige wet hoopt de Regering in de volgende Zitting der Staten-Generaal te kunnen aanbieden; gelijktijdig, zoo mogelijk, met een wets-ontwerp op de samenstelling en de bevoegdheid van den Raad van State.

Art. 1. De Regering deelt volkomen in het gevoelen der meerderheid, dat de administratieve rechtspraak ook niet *voorloopig* aan den burgerlijken regter kan worden opgedragen. Zij kan ook niet toegeven dat de burgerlijke regter in den regel de kennisnemng van vele dier geschillen tot zich trekt. De jurisprudentie althans van den Hoogen Raad heeft zich in den laatsten tijd in een anderen geest doen kennen.

Art. 5. Bij dit ontwerp zijn met opzet bepalingen weggelaten, gelijk die van artt. 73 en 109 der bestaande wet op de regterlijke organisatie. De bevoegdheid van den regter, om in sommige gevallen ambtshalve, vervolging te gelasten, is een onderwerp van strafvordering, gelijk dan ook art. 31 van het Wetboek van Strafvordering die bevoegdheid ten aanzien der regtbanken regelt.

Alin. 1. Voor de vrees, dat door dit artikel de vraag omtrent de Rijkadvocaten zal worden geprecjudiceerd, schijnt geen voldoende grond te bestaan.

Alin. 2. Het vraagstuk van de afschaffing of het behoud der conclusien van het Openbaar Ministerie in burgerlijke zaken is reeds zoo dikwerf besproken, dat het niet vatbaar schijnt voor nieuwe beschouwingen. Alleen dit nog. De regter, zegt men, vooral waar hij zwak is, behoeft voorlichting. Maar zoo bij die voorlichting niet kan bekomen uit de gewisselde schrifturen of mondelinge toelichting van partijen, waarom zal hij die meer bekomen uit de conclusien van het Openbaar Ministerie? En bestaat dan niet integendeel de vrees, dat hij zich te gereedelijk met die conclusien zal vereenigen en alzoo niet de regter maar de ambtenaar van het Openbaar Ministerie in waarheid het geschil zal beslissen? Welke redenen bestaan er voorts voor de onderstelling, waarvan men uitgaat, dat de ambtenaar van het Openbaar Ministerie, wiens voorlichting men voor den regter noodzakelijk acht, meerdere geschiktheid dan deze zal hebben om de zaak met juistheid te beoordeelen?

Het is overigens geheel de bedoeling van het artikel om de bemoeijng van het Openbaar Ministerie, waar het niet als principale partij optreedt, in alle burgerlijke zaken, judicieel en extra-judicieel, te doen ophouden.

Art. 6. Het stelsel van den Minister is dat de ambtenaren van het Openbaar Ministerie moeten zijn oogen der Regering. Zij moeten het zijn, omdat, bij de geheele onafhankelijkheid der regters, de Regering bij het regterlijke collegie een ambtenaar moet hebben, wien zij in het belang der maatschappij of der openbare orde bevelen kan geven.

Art. 11. De Regering blijft op den bij de Memorie van Toelichting aangegeven grond het wenschelijk achten, dat de aanbeveling van den Hoogen Raad bij uitzondering worde behouden; terwijl zij met de meerderheid de overige voordragten of aanbevelingen blijft afkeuren. De gronden, waarop die afkeuring berust, maken ook de aanbeveling van een hoogen collegie, door sommige leden voorgestaan, niet raadzaam.

Art. 13. Waarom de griffiers en hunne substituuten geene leden zouden zijn der regterlijke magt schijnt, zonder nadere verklaring, niet wel begrijpelijk. Men zal toch daaronder niet uitsluitend willen tellen hen die *regt spreken*; dan zou ook aan de ambtenaren van het Openbaar Ministerie het lidmaatschap moeten worden ontzegd.

De vraag is besproken, in hoeverre de doctorale graad waarborg geeft voor geschiktheid tot regterlijke ambten. De Regering deelt in het gevoelen van die leden, welke in doelmatiger inrigting van het academisch eind-examen meer heil zoeken dan in een practicaal ambts-examen. Het academisch examen moet den waarborg geven van voldoende rechtskennis. Geschiktheid tot het vervullen eener regterlijke betrekking en praktische kennis zullen zich nimmer uit een examen laten beoordeelen.

Art. 28 (nu 30). De Regering is nog niet overtuigd dat het getal leden bij de Hoven zeer beperkt kan genoemd worden. Zoo echter daaromtrent bezwaren bestaan, schijnt tegenstemming niet gezocht te moeten worden in de aanstelling van plaatsvervangers bij die collegien. Die aanstelling zou op tweederlei wijze kunnen plaats hebben; of door leden der Regtbank ter plaatse waar het Hof gevestigd is aan te wijzen, of door aanstelling op den voet als bij de Regtbanken geschiedt.

Het eerste middel is in werking geweest bij de voormalige criminele Regtbank in Holland, maar door de ondervinding gewraakt. Aanstelling van plaatsvervangers, op den voet als bij de Regtbanken, is evenmin raadzaam.

Het denkbeeld, in het verslag geopperd, om aan de vrees voor te groote beperking van het getal leden bij de Hoven te gemoet te komen, schijnt dus niet aannemelijk. Nadere overweging echter van het geopperde bezwaar heeft tot het besluit geleid, om voor de bepaling van dat geval eenige meerdere ruimte bij de wet te laten, door het stellen van een *minimum* gelijk staande met het *normale* cijfer, bij de wet van 29 mei 1849 (Staatsblad n. 21) aangenomen, en van een *maximum*, gelijk staande met het getal leden, voor de Provinciale Geregtshoven bepaald bij den staat, behoorende tot art. 61 der tegenwoordige wet.

Er bestaat geen bezwaar om het getal plaatsvervangers bij de kantongeregten te beperken en te brengen op hoogstens vier. Tevens is ook de bepaling van een vast *minimum* weggevallen. De ondervinding leert dat niet altijd en overal keuze is voor twee plaatsvervangers.

Art. 35 (nu 37). Hierboven bij § 4 werd reeds aangetoond dat het karakter van den kantongeregt, zoo als het bestaat volgens de tegenwoordige wet, geene verandering ondergaat. Het ligt ook gezins in de bedoeling van dit artikel om bevordering van minnelijke schikking van geschillen uit te sluiten.

Art. 52 (nu 56). Het denkbeeld om de beregtng van de zwaardere strafzaken, hier tot de *kapitale* zaken beperkt, aan de regtbanken der hoofdplaatsen op te dragen, zal, na hetgeen nog daaromtrent bij het *algemeene* deel dezer memorie herinnerd is, geene nadere bespreking vorderen. De Regering blijft zich met kracht daartegen verklaren, en dus ook tegen wijziging van het voorgestelde personeel der regtbanken in verband met dat denkbeeld.

De behandeling dezer wet schijnt niet te zijn de geschikte gelegenheid om eene beslissing te nemen omtrent het stelsel van emolumenten, door de griffiers der regterlijke collegien genoten wordende. Beter gelegenheid zal daartoe aanbieden de herziening van het tarief van burgerlijke justitiekosten.

Art. 56 (nu 60) alin. 2. Er schijnen geene genoegzame redenen te bestaan om, vasthoudende aan art. 44 der tegenwoordige wet, alle belastingzaken bij de regtbanken te doen blijven. Er is geene afdoende reden, naar het voorkomt, waarom ten aanzien van provinciale of gemeentelijke belastingen de gewone regelen der bevoegdheid niet zouden worden gevolgd. In den meer plaatselijken aard dier belastingen schijnt juist eene reden gelegen te zijn, die de kennisnemng van den kantongeregt, waar de overtredingen overigens tot zijne bevoegdheid behooren, wettigt. Voor de afwijking, waar het overtredingen ter zake van Rijkbelastingen geldt, pleit het veelal meer gewichtige karakter dier zaken.

Art. 60 (nu 64). Er bestaat geene reden om de bepaling van het getal der hoven uit te stellen. Nu reeds kan over het benoedigde getal behoorlijk worden geoordeeld. Er bestaat nog veel minder reden om, na thans dat getal bepaald te hebben, eene nadere regeling te begrijpen in de herziening van art. 88 (nu 94). Die herziening betreft dan ook niet nieuw te vestigen, maar reeds gevestigde collegien, ten aanzien van welke indeeling, getal, zetels en klassen de werking der nieuwe regelen van regterlijke bevoegdheid eenigzins moet worden afgewacht, alvorens een bepaald oordeel te kunnen vellen over de veranderingen, welke de thans in dat opzigt bestaande regeling dient te ondergaan.

Hoewel het oordeel over de zetels der geregtshoven wordt gezegd zeer uiteenlopend te zijn geweest, schijnt ernstig verschil van meening zich alleen te hebben vertoond in de keus tusschen Groningen en Leeuwarden. De Regering heeft, blijkens de Memorie van Toelichting, erkend, dat die keuze eenigzins moeijelijker is dan die der andere zetels. Zij meent echter op de daar aangegeven gronden haar voorstel niet te moeten wijzigen. De argumenten, geput uit bevolking en ligging, zijn ook ter zelfde plaatse reeds besproken. Wat echter bij de Regering de schaal heeft doen overslaan tot de keuze van Leeuwarden (het gemis eener Rijk-instelling gelijkaande met de hooogeschool die te Groningen is gevestigd) wordt nu door eenigen juist ten voordeele van Groningen aangevoerd; als zullende het gelijktijdig bezit studie en ontwikkeling bevorderen bij den regterlijken ambtenaar en de practijzen en practische oefening bij studenten en jong gepromoveerden.

Intusschen zal aan studenten en jong gepromoveerden gelegenheid tot practische oefening te Groningen niet ontbreken, daar die stad in het bezit blijft eener regtbank, welke werkzaamheden niet onbelangrijk zijn; terwijl, wat de leden en ambtenaren bij het geregts-hof en ook oudere practijzen betreft, het gevraagd mag worden, of zij voor studie en verdere ontwikkeling der akademie behoeven. Moest dit argument overwegend zijn bij de keuze van zetels voor geregts-hoven, andere akademie-steden, en vooral Utrecht, zouden zich van hetzelfde argument kunnen bedienen.

Art. 74 (nu 78). Bij het Koninklijk besluit van 10 april 1838 (Staatsblad n. 12) is aan den Hoogen Raad onder anderen opgedragen het ontwerpen eener wet op de zeerooverij. Aan die opdracht is door het hoogere regterlijke collegie voldaan door de inzending

van een ontwerp dier. Tot hertoe heeft dit onderwerp geen punt van opzettelijk onderzoek uitgemaakt. Dringende behoefte aan regeling heeft zich ook nog niet doen gevoelen. De Minister is echter bereid om, zoodra aan meer dringende eischen op het gebied van wetgeving zal zijn voldaan, de zaak tot een onderwerp van onderzoek en overweging te maken.

Art. 80 (nu 85). De Hooge Raad moet in de uitvoering der hier bedoelde rechtsmacht niet beschouwd worden als opperregts-hof in Nederland, maar als in de plaats tredende voor een in de kolonien en de andere bedoelde bezittingen niet bestaand hof van appel, waarvan hij dus de rechtspraak kan plaats hebben ook in dien zin, dat de rechtspraak kan plaats hebben naar regels bij andere verordeningen dan bij de wet gesteld. De bewering dat, gelijk zou zijn, is onjuist, tot zoolang althans de bevestiging aan regeling bij de wet niet blijkt te bestaan.

Art. 83 (nu 88), alin. 1. Bij het Voorloopig Verslag van 1858/59 op art. 79 is gevraagd, of de ambtenaren verschil, bij toekening aan de uitvalten der ambtenaren van hunne geheele, in plaats van twee of drie, redenen van bezoldiging, en wenschten eenige leden om, dien het billijkheid tot het eerste te zien besluiten, in het verschil niet onoverkomelijk groot ware. De Regering is bij haar toenmalig antwoord in geene becijn begetreden, gelijk in het verslag over dit ontwerp is weerd wordt, maar heeft om door haar opgegeven redenen gemeend, dat dit verschil niet wel te bepalen was. Het blijkt intusschen bij eene becijn van het verschil, dat het belooft f 46,466. Het bezwaar is dus voor de schatkist niet zoo gering. Maar afscheiden daarvan, schijnt er geene overwegende reden van billijkheid te bestaan voor toekening van het volle tractement als schade-loosstelling aan ambtenaren, wier betrekking wel zonder hun toedoen ophoudt, maar die dan ook tevens inkomsten van Staatswege genieten zonder Staatsdienst te verrigten.

Art. 84 (nu 89). De kantongeregt, die onder de werking der thans bestaande wet zijn *voorloopig* 107 jaren, hebben regt om hun ambt tot den afloop van hun diensttijd te blijven bekleeden, tenzij hun kantongeregt werd opgeheven (in welk geval de titularissen aanspraak zouden hebben op wachtgeld tot het einde van het vijfjarig tijdvak waarvoor zij zijn aangesteld), of het geval bestond, voorzien bij het 2de lid van art. 163 der Grondwet. Uit dien hoofde kan aan het bij het verslag geopperde denkbeeld geen gevolg worden gegeven.

Men had nu bij dit ontwerp wel kunnen voortellen om de aanstelling voor het leven ook dadelijk toe te passen op de tegenwoordige kantongeregten, maar de Regering wil juist, alvorens een kantongeregt voor het leven aan te stellen, zich overtuigen dat bij de noodige kunde en geschiktheid bezit. Zeer zeker kunnen de tegenwoordige kantongeregten zich niet beklagen over de onzekerheid gedurende vijf jaren, waarop in het verslag gewezen wordt, vermits zij slechts voor dien tijd zijn aangesteld.

Er bestaat dus volstrekt geen wantrouwen in de uitvoerbaarheid van het beginsel van aanstelling *ad vitam*, maar slechts onzekerheid, of al de tegenwoordige titularissen die aanstelling waardig zijn.

Art. 87 (nu 93), alin. 1. Het is eenigzins het voornemen der Regering, bestaande onbevoegdheden te handhaven.

Art. 88 (nu 94). Bij de Memorie van Toelichting is de tweejarige termijn als wenschelijk voorgesteld ten einde de gevolgen der gewichtige wijzigingen in de regterlijke bevoegdheid eenigzins kunnen worden beoordeeld, alvorens de herziening plaats vindt. De Regering blijft op dezen niet wederlegden grond bij hare meening volharden.

Het denkbeeld, om bij gelegenheid van de invoering der nieuwe regterlijke inrigting al de regterlijke collegien, met uitzondering van den Hoogen Raad, te ontbinden, was alleen in het ontwerp van 1856/57 opgenomen. Men is daartegen in het Voorloopig Verslag met kracht opgekomen. En inderdaad, een zoo diep ingrijpende maatregel, al mocht daardoor ook hier of daar het personeel der regterlijke collegien kunnen verbeterd worden, schijnt om wille van het beginsel, waarmede hij in aanraking komt, niet geraden.

Het beginsel van onafzetbaarheid moet zoo min mogelijk bij reorganisatie van het regtswezen worden aangerand. Opheffing van alle provinciale geregts-hoven is van het stelsel van dit ontwerp een noodzakelijk gevolg, omdat het ontwerp de provinciale geregts-hoven niet kent. Maar de overige regterlijke collegien blijven bestaan; alleen de regeling hunner bevoegdheid ondergaat wijziging. Ontbond men die om deze reden alleen, het beginsel van art. 163 der Grondwet zou wel niet regtstreeks geschonden, maar toch ook niet onaangetast blijven.

Art. 90 (nu 96). De Regering heeft geen bezwaar om een termijn te stellen voor de herziening der wet. Het artikel is uit dien hoofde gewijzigd (bijlaag B van 1862). Komen de Staten-Generaal met de Regering tot het besluit, om allereerst die herziening van de wetboeken van burgerlijke regtsvordering en van strafvordering haar beslag te doen erlangen die noodig is om deze wet te kunnen invoeren, die invoering zal wellicht op een vroeger tijdstip dan dat van 10 januarij 1862 kunnen plaats hebben. De bepaling laat daartoe de noodige ruimte.

Bij deze Memorie is gevoegd: 1°, een staat vermeldende het bedrag waarvoor de griffiers bij de onderscheidene regterlijke collegien en bij de kantongeregten voor de pensioenberekening bekend staan; 2°, een gewijzigd ontwerp van wet.

De Commissie, in wier handen is gesteld de rekening wegens het Fonds, voortspuitende uit kooprijzen van domeinen over het dienstjaar 1858, heeft medegedeeld dat de ontvangsten van het domein-fonds gedurende het jaar 1858 hebben bestaan in: f 409,112.74 wegens beschikbaar saldo, overeenkomstig de afgedelde rekening van het fonds over het dienstjaar 1857; f 243,941.36½ wegens kooprijzen van gewone domeinen, na aftrek van teruggevallen; f 117,898.85½ wegens afkoop van tiendregt; f 1214.46 wegens afkoop van jagtregt; f 22,402.16 wegens afkoop van renten en praestation; f 471,359.72½ wegens kooprijzen van drooggemaakte gronden in den Haarlemmermeerpolder, na aftrek van hetgeen onder de kooprijzen begrepen was wegens interesten dat derhalve het geheel bedrag der ontvangsten f 1,265,929.30½ is geweest, zijnde f 190,062.45½ meer dan de raming; dat de uitgaven hebben bestaan in f 1,000,000, toegevoegd aan de middelen van 1858; dat de Commissie in de rekening geene aanleiding heeft gevonden tot het maken van eenige aanmerking en dat zij daarom de eer heeft voor te stellen, de ingezonden rekening voor kennisgeving aan te nemen, dit Verslag te doen drukken en ronddeelen en daarvan een exemplaar toe te zenden aan den Minister van Finantien.